HANDELSKRONIEK.

PRIJZEN VOOR SCHEPEN. — DE ERTSEN VOOR DUITSCHLAND.

Prijzen van schepen. Het is een verschijnsel over de geheele wereld, dat tengevolge van de hooge vrachten de prijzen der stoomschepen ontzaglijk zijn gestegen. Voor nieuw te bouwen schepen wordt thans 18 à 20 pd. st. per ton draagvermogen gevraagd, terwijl tweedehandsruimte meer dan het dubbele van verleden jaar waard is.

In een Engelsche Statistiek zien wij bijeengebracht de prijzen die besteed zijn in de eerste drie maanden van dat jaar voor een groot aantal met name genoemde schepen, waaraan is toegevoegd het jaar van bouw, de grootte en de prijzen.

Deze statistiek loont de moeite van overneming.

Naam.	Draagver- mogen. tonnen.	Gebouwd.	Waar.	Verkoop- prijs. pd. st.	per ton. pd. st.
Den of Ewnie	9300	1913	Sunderland	160000	17.4
Anglo Bolivian	9300	1906	„	190000	20.8
Tropea	8500	1905	Newcastle	150000	17.12
Angola	8300	1912	Glasgow	180000	21.13
Maine	800	1906	„	105000	13.00
(In het jaar 1913 is dit stoomschip voor pd. st. 63000 verkocht.)					
Hong Kheng. . . .	8000	1889	Greenock	65000	8.2
(De kostprijs van dit stoomschip was pd. st. 41000).					
Bra Kar	8000	1911	Newcastle	225000	28.2
Nieuwstoomschip —	—	1916	Stockton	155000	19.14
Virginia. . . .	7600	1901	Glasgow	100000	13.3
Earl of Elin	7600	1909	„	115000	15.2
Prosper III	7400	1912	Sunderland	187000	25.5
Henrik	7380	1911	Middlesbro	250000	33.3
Earl of Douglas	7360	1906	Glasgow	117000	15.17
Harlesden	7350	1909	Sunderland	130000	17.13
Gowanburn	7230	1905	Port Glasgow	115000	15.18
Normanton	7170	1912	Middlesbro	130000	18.2
Gobernador Bories	7100	1893	Belfast	100000	14.1
(Dit stoomschip werd in 1906 voor pd. st. 6700 en in 1914 voor pd. st. 12500 verkocht).					
Birkhall. . . .	7100	1900	Middlesbro	86500	12.3

Naam.	Draagver- mogen. tonnen.	Gebouwd.	Waar.	Verkoop- prijs. pd. st.	per ton. pd. st.
Almora	7000	1899	Glasgow	90000	12.17
Verdun	7000	1914	"	155000	22.2
Constantinos XII	7000	1914	Sunderland	250000	35.14
Kumi Maru . . .	6700	1902	Middlesbro	85000	12.13
(Dit stoomschip werd in 1913 voor pd. st. 31500 en in 1915 voor pd. st. 75000 verkocht).					
Avanti	6150	1898	Sunderland	111000	18.00
(In 1915 voor pd. st. 70000 verkocht).					
Transport . . .	6150	1907	Middlesbro	80000	13.00
(De kostprijs was pd. st. 41000).					
Vauxhall . . .	6050	1900	Westhurtlepool	62500	10.6
(Dit stoomschip werd in 1915 voor pd. st. 50000 verkocht).					
Hercules . . .	6000	1903	Sunderland	90000	15.00
(De kostprijs was 43000 pd. st. en in 1904 werd dit stoomschip voor 32250 pd. st. verkocht).					
Kyleness . . .	6000	1901	Sunderland	73000	12.2
(In 1910 werd dit stoomschip voor 18750 pd. st. verkocht).					
Evandale . . .	6000	1895	Glasgow	40000	6.10
(In 1915 voor 36750 pd. st. verkocht).					
Hjeltefjord . .	5400	1894	Sunderland	83000	15.7
(In Juli 1915 voor 37000 pd. st., in October 1915 voor 54000 verkocht).					
Havö	5400	1908	Westhurtlepool	114000	21.2
(In 1915 voor 47000 pd. st. verkocht).					
Hovland . . .	5250	1988	Sunderland	117000	22.5
(In 1910 voor pd. st. 15000 verkocht).					
Kaijo Maru . .	5000	1890	Glasgow	65000	13.00
(In 1904 voor pd. st. 25000, in 1913 voor pd. st. 12500 verkocht).					
Harmonic . . .	5000	1905	Westhurtlepool	66000	13.4
(De kostprijs was pd. st. 33000).					
Aladdin	4500	1892	Stockton	60000	13.6
(Maart 1915 voor pd. st. 25000, October 1915 voor pd. st. 45000 verkocht).					
Astarloa . . .	4500	1896	Glasgow	78000	17.6
(In 1915 voor pd. st. 36500 verkocht).					
Kinsale	4120	1896	Stockton	47000	11.8
(Later weer verkocht voor pd. st. 55000).					
Bygland	4000	1912	Newcastle	61000	14.17
(De kostprijs was pd. st. 41000).					
Lebu	3800	1906	Hull	91000	24.4
Tyr	3750	1891	Sunderland	71000	18.18
Glena	3650	1891	Westhurtlepool	50000	13.13
(In 1915 voor pd. st. 24000 verkocht).					
Clavarria . . .	3650	1889	Sunderland	49500	13.9
(In 1912 voor pd. st. 9000 verkocht).					
Trece	3600	1889	Newcastle	75000	20.16
Gelda	3600	1889	"	56000	15.11
(In 1915 voor pd. st. 21500 verkocht).					
Nordnaes . . .	3500	1897	Glasgow	83500	23.17
(In 1914 voor pd. st. 13000 verkocht).					

Naam.	Draagver- mogen. tonnen.	Gebouwd.	Waar.	Verkoop- prijs. pd. st.	per ton. pd. st.
Satsuki Maru	3260	1887	Sunderland	23000	7.1
(In 1911 voor pd. st. 5500 verkocht).					
Karl Schroers	3250	1912	Middlesbro	73000	22.3
Gesto	3200	1896	Stockton	55500	17.6
(In 1915 voor pd. st. 32000 verkocht).					
Povena	3100	1894	Westhartlepool	69500	22.8
Vicente Carsi.	3000	1880	Newcastle	18000	6.00
Esles.	3000	1900	Glasgow	63000	21.00
Certo	2900	1895	Newcastle	69500	23.19
(In 1911 voor pd. st. 11000 verkocht).					
Sappho	2650	1891	Triest	22000	8.6
Linwood	2400	1892	Blyth	34000	14.3
Rapido	2300	1891	Sunderland	39000	16.9
Nieuw stoomschip —	—	1916	Glasgow	50000	23.9
Campista	2100	1913	Greenock	18000	8.11
Sisto	2100	1880	Glasgow	32500	15.9
Tello.	1900	1907	Alloa	48500	25.10
(In 1913 voor pd. st. 29500 verkocht).					
Vaarli	1850	1288	Sunderland	35000	18.18
Bors	1750	1890	Newcastle	37000	21.2
Tento	1750	1894	Sunderland	47200	27.00
(In 1911 voor pd. st. 7000 verkocht).					
Boro	1100	1912	Worhington	25750	23.8
Astra.	1050	1900	Dundee	44500	42.7
Julie Lynn.	856	1909	„	20000	23.7
Westerham	735	1912	Gode	21000	27.4
Dingle	725	1914	Paisley	24500	33.5
St. Fergues	400	1913	Leith	12000	30.00
Isabel	260	1908	Bowling	6000	23.1
Seaforth.	230	1895	Sunderland	5000	21.14

Deze staat is zeer opmerkelijk. Men ziet er uit dat de bestede prijzen in het algemeen zeer hoog, maar ook zeer veranderlijk zijn geweest, vermoedelijk min of meer verband houdende met de dringende behoefte die op een oogenblik aan ruimte bestond. Hierdoor werd zelfs een doorsneeprijs bereikt van £ 42 per ton, voor een scheepje dat reeds 15 jaar oud was. Een zes en dertigjarige kon het nog brengen tot £ 6 per ton, waarvoor men voor den oorlog gaarne een dergelijk spiksplinternieuw schip zou hebben gebouwd. Dat in het bijzonder de kleinere schepen zulke hoge prijzen behaalden, bewijst wel dat voornamelijk Noren in de markt zijn geweest, die voor hun verkeer op Engeland meest van kleine stoomschepen gebruik maken. Daar uit den aard op al deze schepen — behalve dan de nieuwe — reeds

goed was afgeschreven, werden de winsten op de verkoopen des te grooter.

Er is ook een lijstje beschikbaar van scheepsverkoopen gedurende de eerste drie maanden van 1915, toen toch ook de oorlog reeds woedde en de behoefte aan ruimte zich ook al deed gevoelen. Men zal uit de te geven cijfers zien, dat in die periode met weinig uitzonderingen nog vrij normale prijzen werden besteed.

Naam.	Draagver- mogen. trnnen.	Gebouwd.	Waar.	Verkoop- prijs. pd. st.	per ton. pd. st.
Buteshire . . .	9500	1893	Hebburn	41000	4.6
Oceanos . . .	8800	1913	Westhartlepool	85000	9.13
(De kostprijs was pd. st. 62000).					
Schlesien . . .	8750	1907	Flensburg	65200	7.11
(Op het einde van 1915 weer voor pd. st. 110000 verkocht).					
Nieuw stoomschip	8350	1915	Howden	71500	8.11
Nieuw stoomschip	8000	1915	Sunderland	83000	10.7
Whitgift. . . .	7350	1901	Newcastle	44500	6.1
Southern . . .	7150	1912	Sunderland	80000	11.3
Gaditano . . .	6800	1893	Middlesbro	20000	2.18
(Vroeger s. Barrister in 1914 voor pd. st. 7500 verkocht).					
St. Fillans . . .	6400	1900	Sunderland	25000	3.18
(Later opnieuw verkocht voor pd. st. 45000).					
Rio Pallaresa. .	6400	1904	Sunderland	45000	7.00
(In 1913 voor pd. st. 36000 verkocht).					
Usher	6000	1901	Port Glasgow	28000	4.13
Mimosa.	5850	1905	Sunderland	39500	6.15
Graphic.	5500	1902	Middlesbro	33000	6.00
Aker.	5300	1899	Stockton	25000	4.14
(In 1914 voor pd. st. 18000 verkocht).					
Augvald.	5300	1898	Sunderland	30000	5.13
(In 1915 voor pd. st. 10000 verkocht).					
Membland. . . .	5000	1900	Westhartlepool	30000	6.00
Ferdinand-Melsom	4710	1890	Londonderry	22250	4.14
(Eertijds, Manchester Trader in 1913 voor pd. st. 12500 verkocht).					
Frigida	4700	1887	Belfast	15000	3.3
(In 1911 voor pd. st. 8500 verkocht).					
Nieuw stoomschip	3500	1915	Stockton	31500	9.00
(Gecontracteerde prijs pd. st. 24500).					
Orkla	3000	1888	Sunderland	15000	5.00
Amsteldam . . .	2100	1907	Campbeltown	22500	10.14
(Heeft pd. st. 18000 gekost, in 1912 voor pd. st. 1600, in 1913 voor pd. st. 15000 verkocht).					
Van Dijck. . . .	2050	1904	Hoboken	12500	6.1
(In 1916 voor pd. st. 40000 verkocht).					
Allie	1700	1899	Middlesbro	15000	8.16
(In 1914 voor pd. st. 7750 verkocht).					
Import	1450	1900	South Shields	15000	10.6
(In 1912 voor pd. st. 10500 verkocht).					

Naam.	Draagver- mogen. tonnen.	Gebouwd.	Waar.	Verkoop- prijs. pd. st.	per ton. pd. st.
Barbro	1200	1901	Sandefjord	16500	13.5
Algama	1050	1904	Paisley	10600	10.1
Santa Cruz . . .	920	1906	Preston	11000	11.19
(Later opnieuw voor pd. st. 12500 verkocht).					
Dolphin. . . .	525	1895	Montrose	4600	8.15
Thames. . . .	510	1910	Goole	9250	18.2
Mercury	470	1905	Dundee	6000	12.15
Taunton	400	1903	Garston	6100	15.15
Eider	400	1858	Londen	900	2.5
Esperants . . .	250	1906	Selby	4000	16.00
Ruby	225	1882	Paisley	2250	10.00
Glentow	170	1895	Paisley	2500	14.5

Men ziet uit deze cijfers dat men ook in 1915 al niet voor hooge prijzen terugdeinsde, al bleven deze dan ook verre bij 1916 ten achter. Hierbij nog een 34-jarige die £ 10 per ton bereikte en zelfs een zestigjarige die nog voor £ 2.5 per ton van de hand werd gezet.

Terwijl men voor den oorlog dacht dat de zeilschepen nu wel zoo geleidelijk ten doode waren opgeschreven, ziet men deze thans weer meer en meer in gebruik komen.

Ook zij zijn thans loonend te exploiteeren en als gevolg daarvan veel waard geworden. Het is een reactieverschijnsel speciaal inhaerent aan den oorlog en te vergelijken met het verlaten van de Suezroute voor die om de Kaap.

In het eerste kwartaal van 1916 werden voor zeilschepen o.m. de volgende prijzen besteed:

Naam.	Draagver- mogen. tonnen.	Gebouwd.	Waar.	Verkoop- prijs. pd. st.	per ton. pd. st.
Invernesshire . .	2147	1894	Glasgow	27500	12.16
Lindfield	2142	1891	Greenock	18500	8.12
Nicolas Calgagno .	1772	1881	Southampton	14000	7.18
Isle of Arran . .	1759	1892	Glasgow	17500	9.18
(In 1915 voor pd. st. 14000 verkocht).					
Solgran	1699	1891	Glasgow	19550	11.10
(In 1915 voor pd. st. 5250 verkocht).					
Carla	1575	1892	Sunderland	12500	8.5
(In 1909 voor pd. st. 8250, in 1912 voor pd. st. 5250 verkocht).					
Sigurd	1499	1902	Glasgow	15250	10.3
Blanca	1477	1875	Greenock	9300	6.5
(In 1902 voor pd. st. 6000 verkocht).					
Fido	1346	1895	Glasgow	11250	8.7
(Kostprijs pd. st. 18000, in 1909 voor pd. st. 3500 en in 1915 voor pd. st. 9000 verkocht).					

Naam.	Draagver- mogen. tonnen.	Gebouwd.	Waar.	Verkoop- prijs. pd. st.	per ton. pd. st.
Baunen.	1155	1891	Maryport	13750	11.19
(In 1909 voor pd. st. 3000 verkocht).					
Juno.	1062	1878	Vegesack	5000	4.6
Madeleine Con- stance	369	1892	Inverkeithing	4250	11.9
(In 1909 voor pd. st. 1920 verkocht).					

Ook hierbij dus nog een 40-jarige die niet minder dan £ 6.5 per ton opbracht.

Ter vergelijking ook eenige verkoopprijzen van zeilschepen in het eerste kwartaal van 1915:

Urania	3060	1902	Dumbarton	16500	5.7
Crocodile	2371	1892	Southampton	9500	4.00
Orlanda.	2065	1892	Vegesack	7050	3.8
Fritz.	2024	1894	"	8000	3.19
Bay of Biscay	1829	1901	Glasgow	11000	6.00
Boadicea	1824	1887	Washington	6500	3.11
Olona	1818	1902	Dumbarton	8000	4.8
Castleton	1812	1903	Glasgow	11000	6.00
Isle of Arran.	1759	1892	"	14000	7.19
(In 1916 voor pd. st. 17500 opnieuw verkocht).					
Kwango.	1709	1890	Londonderry	7250	4.5
(Vroeger Dinsdale in 1913 voor pd. st. 5650 verkocht).					
Melpomene	1699	1891	Glasgow	5250	3.1
Metropolis.	1697	1887	Liverpool	6500	3.16
Lochee	1670	1874	Dundee	3000	1.5
Mersey	1446	1894	Glasgow	7000	4.16
Kitty.	1419	1895	St. Nazaire	4200	3.00
Carl	1085	1891	Nantes	3750	3.1
Pleione.	997	1876	Glasgow	1850	1.17
Viganella	760	1893	Stettin	3000	4.12
(In 1906 voor pd. st. 2150 verkocht).					

De ertsen voor Duitschland. In tijd van vrede heeft Rotterdam een belangrijk ertsverkeer dat natuurlijk voor Duitschland is bestemd. In den oorlog is daarvan alleen een bescheiden aanvoer van Zweden overgebleven. Men kan zich dus allicht afvragen hoe het op het oogenblik met de ertsverzorging in Duitschland is gesteld. Het blijkt dat alleen de Poti ertsen uit den Kaukasus nagenoeg ontbreken, zoodat men het moet trachten te stellen met minder mangaan houdende ertsen. Door de toevoeging van staal- en spiegel-ijzer tracht men in dat gebrek te voorzien, terwijl overigens de mangaanertsminen in het land zelf, die bij Giessen en Bingen — die overigens veel minder mangaanhoudend zijn

dan de Poti ertsen — in de behoefte moeten trachten te voorzien.

Maar voor het overige schijnt er geen gebrek te wezen. De Duitsche mijnen [worden zooveel mogelijk op volle sterkte aan het werk gehouden, terwijl ook het minette-district van Lotharingen het gelijdelijk weer heeft gebracht tot 80 pCt. der vroegere productie. In het geheel leverde dat in het afgelopen jaar ongeveer 10.7 en het Luxemburgsche district ongeveer 5 millioen ton. In Siegerland werden 2.1 millioen ton geproduceerd. Maar verder had Duitschland de beschikking over het bezette rijke Fransche ertsbekken van Briey dat alleen 2.2 millioen ton 30 pCt. minette heeft geleverd, terwijl de overige ter beschikking staande Fransche ertsdistricten 1.2 millioen tons konden afstaan. Uit Zweden zijn verscheidene millioenen tons ingevoerd kunnen worden, zij het dan ook tot belangrijk hooger prijzen dan voorheen. Zonder den voorhanden voorraad stonden in het geheel in 1915 nog 30 millioen ton erts ter beschikking tegen 40 millioen ton in vreedstijd. Dit was voldoende van de productie van $12\frac{3}{4}$ millioen tons ruw ijzer. Gemiddeld zijn de prijzen 15 à 20 pCt. hooger dan voor den oorlog. Dit betreft echter alleen het binnenlandsche erts en dat uit de bezette streken. Het Zweedsche erts is zoodanig in prijs gestegen, dat de kleinere hoogovens het niet meer kunnen betrekken.

Rotterdam, 8 April 1916.

A. VOOGD.